

Deliverable A6

Project

NETWERK SCHEDELAND INDUSTRIECULTUUR

Projectverantwoordelijke

Erfgoed Zeeland, Marc Kocken

Projectpartners

Stichting IndustrieCultuur Nederland,
Hildebrand de Boer (uitvoerder)

Industriemuseum Gent |

Expertisecentrum voor Technisch, Wetenschappelijk
en Industrieel Erfgoed – ETWIE, Joeri Januarius

ETWIE

Disclaimer: De informatie in de deelrapportages valt onder de verantwoordelijkheid van de uitvoerende projectpartners en is gericht op het voldoen aan de voorwaarden van de subsidieregelingen. Gebruik door derden anders dan het doel zoals hiervoor omschreven is zonder toestemming van de projectpartners niet toegestaan.

Dit project is financieel mogelijk gemaakt dankzij een subsidie van het Scheldemondfonds en van de Provincie Zeeland.

NETWERK SCHELDELAND INDUSTRIECULTUUR	
ACTIE	A.6 - Analyse verwante programma's en acties in het projectgebied en de mogelijkheden en wenselijkheden tot synergie
Hildebrand de Boer	
Status: definitief / mk	

Het Netwerk ScheldeLand IndustrieCultuur nodigt haar bezoekers uit om de fascinerende historische verbindingen te ervaren tussen industrieel erfgoed en eigentijdse innovatieve industrieën en infrastructuur.

Nagegaan is (niet uitputtend) welke synergievoordelen zijn te behalen in relatie met verwante (beleids)programma's en acties in het projectgebied. Het betreffen hier programma's in het projectgebied van ScheldeLand IndustrieCultuur. Ook op Europees niveau zijn – gerelateerd aan de Europese vereniging European Route of Industrial Heritage (ERIH e.V.) – actieve regionale netwerken voor industrie cultuur aanwezig. Daarover wordt bericht gegeven in rapport C.4 'ERIH Regional Networks'.

Verwante programma's en acties

- o Schelde Delta Aspiring Global Geopark
- o FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw
- o Erfgoedcellen in Vlaanderen
- o Zeeuwse Ankers
- o Centrum voor Kunst-Industrie

1 | Schelde Delta Aspiring Global Geopark

<https://www.schelledelta.eu/nl> :

De Vlaams-Nederlandse Schelde Delta is een uniek grensoverschrijdend estuarium, een gebied waar de getijden van de Noordzee duwen en trekken aan de loop van de Schelde, en waar zout water overloopt in zoet water.

De Schelde loopt als blauwe draad door het Geopark. Alles samen is het een gebied van 5.500 km², verspreid over 61 partnergemeenten en met zo'n 1.500.000 inwoners. Het strekt zich uit over de provincies Zeeland en het westelijk deel van Noord-Brabant in Nederland, en West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Antwerpen in België. Die provincies zijn de initiatiefnemers van dit Aspiring Unesco Global Geopark.

Door het Geopark lopen denkbeeldige lijnen die thematisch [verhalen](#) bundelen over allerlei aspecten rond ontstaan, de interactie tussen mens en natuur en de culturele ontwikkelingen. Eén van die verhalen, [Bestaan en Werken](#), gaat over het gebied als grondstof voor agrarische en ambachtelijke tradities met industrialisatie als gevolg. Dit biedt perspectief voor verbinding en gezamenlijke ontwikkeling.

Rupelstreek, Provincie Antwerpen

De Rupelstreek is een heel bijzonder gebied ten zuiden van Antwerpen. Het is een onderdeel van het Scheldeland en vormt een groene zone tussen verschillende dichtbevolkte gebieden. Hier komt een 30 miljoen jaar oude laag met erg compacte zeelei aan het oppervlakte in de vorm van een zogenaamde cuesta. Langs de Rupel van Hemiksem tot aan Rumst heeft zich vanaf de 18de eeuw een omvangrijke baksteenindustrie ontwikkeld, die inmiddels nagenoeg ook weer is verdwenen. Overal zijn hier sporen van geologie en cultuurhistorie zichtbaar. Het steenbakkerijmuseum Brik Boom biedt veel inspiratie als startpunt voor een verkenning van het gebied.

Raakvlak ScheldeLand IndustrieCultuur

Gedurende een mogelijke tweede fase van het project Netwerk ScheldeLand IndustrieCultuur kan een aantal 'satelliet sites' gelegen buiten het kerngebied van ScheldeLand IndustrieCultuur worden opgenomen. Eén van die satelliet sites is de Rupelstreek in het Geopark Schelde Delta.

2 | FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw

<https://faro.be/> :

FARO is het steunpunt voor de cultureel-erfgoedsector: 'U ondersteunen en helpen groeien: dát is onze opdracht. We werken voor en met erfgoedwerkers uit archieven, erfgoedbibliotheken, erfgoedcellen, organisaties die zich toespitsen op immaterieel erfgoed, landelijke dienstverlenende organisaties en musea. Ook beleidsmakers, gemeentelijke cultuur- en erfgoeddiensten zijn belangrijke doelgroepen. Samen kunnen we meer: we brengen mensen en expertise doelbewust bijeen. We zetten actuele erfgoedvraagstukken op de agenda, organiseren praktijkgerichte erfgoedvormingen, geven advies en bieden begeleiding op maat.

- Met onze vakbibliotheek, het driemaandelijks tijdschrift *faro* en de goedgevulde website bieden we bijkomende informatie en verdieping.
- We investeren in kennisontwikkeling en praktijkgericht onderzoek en delen genereus visies, inzichten en praktijken uit buiten- en binnenland.
- Samen met de cultureel-erfgoedsector zetten we ons in om het cultureel erfgoed dat Vlaanderen en Brussel rijk is in de kijker te zetten. Zo coördineren we de jaarlijkse *Erfgoeddag*, volgen we het medialandschap op de voet en **investeren we in de uitbouw van de ErfgoedApp.**'

<https://faro.be/ontdek-meer-met-de-erfgoedapp>

Dankzij een simpele scan met het cameraoog van een smartphone of tablet, ontvangt de bezoeker geluids- en tekstfragmenten, filmpjes, enzovoort. Bovendien gebeurt dit à la carte volgens de keuze van de bezoeker zelf, die niet verplicht wordt om 'alles' te bekijken, te lezen en te beluisteren. Buiten deze Augmented Reality-technologie maakt de ErfgoedApp ook gebruik van iBeacons. Informatie wordt gepusht naar de telefoon of verschijnt op basis van de locatie van de bezoeker in de app. **'Erfgoedroutes'** is de derde pijler waar de ErfgoedApp op inzet. Tijdens een wandeling of fietstocht krijgt de gebruiker onderweg extra informatie via gps-punten. De erfgoedbordjes of infoborden zetten individuele verhalen in de kijker. Een verhaal, verteld op de juiste plek, werkt immers heel anders dan wanneer het gebracht wordt op de computer of in een boek. En daar houdt het niet op, want de app kan nog meer, zoals een tijdschrift of boek voorzien van multimediale informatie, een tentoonstelling toegankelijk maken voor doven, blinden of slechtzienden of een film in een tentoonstelling voorzien van geluid.

<https://faro.be/kennis/erfgoedapp-diy/erfgoedapp-voor-erfgoedborden-en-toeristische>

De ErfgoedApp als digitaal verlengstuk van een **erfgoedbord** of **toeristisch infobord**.

Hoe kan een bezoeker hiermee aan de slag?

Heel eenvoudig: hij of zij downloadt de ErfgoedApp en opent die. Op basis van de locatie krijgt hij of zij via een eenmalige pop-up en via de 'Dichtbij'-functie informatie te zien. De punten zijn ook zichtbaar via de kaart in de ErfgoedApp als er geen tour actief is. Bezoekers hoeven dus geen tour te downloaden of een QR-code te gebruiken. Deze oplossing is ook meertalig.

Blogbericht op erfgoed.app

De ErfgoedApp heeft een eigen blog, die u kunt terugvinden op erfgoed.app. Onder het motto 'Ontdek de verhalen uit de ErfgoedApp' maakt deze blog de verhalen en tours uit de ErfgoedApp zichtbaarder voor het brede publiek. Daartoe werkt de blog nauw samen met de socialemediakanalen van de ErfgoedApp. Bijzonder aan deze blog is dat er een grote rol is weggelegd voor zogenaamde 'gastbloggers', makers van een actieve ErfgoedApp-tour of -infobord. Ook u kunt dus aan de slag als gastblogger. Kriebelt het om in de pen te kruipen? [Lees dan eerst even deze richtlijnen en vraag een login voor de blog.](#)

Contact

[BRAM WIERCX](#), Adviseur digitaal erfgoed | ICT-manager, E: bram@faro.be, T: 0032 2 2131067

Raakvlak ScheldeLand IndustrieCultuur

Deelname in de uitbouw van de Faro ErfgoedApp. Gesprekken hierover zijn gevoerd maar vragen nog verdere verdieping waarbij ook de Rijksdienst voor het Cultureel erfgoed wordt betrokken.

3 | Erfgoedcellen in Vlaanderen

<https://www.erfgoedcellen.be/>

Een erfgoedcel of erfgoedcelwerking spant zich op verschillende manieren in voor het cultureel erfgoed in een regio of stad (Erfgoedorganisaties met een dienstverlenende rol op regionaal niveau). Zo zijn er publieksprojecten. Daarmee maakt zij lokaal erfgoed bekend bij het publiek. Het identificeren, bewaren en doorgeven van dat erfgoed is ook een belangrijke opdracht. Doet zo'n erfgoedcel dan alles zelf? Neen, ze ondersteunt en inspireert mensen en organisaties die zelf met lokaal erfgoed aan de slag (willen) gaan. In Vlaanderen en Brussel vind je [27 teams](#) met een erfgoedcelwerking. Ze zijn allemaal verbonden aan lokale besturen. Je vindt ze terug in de schoot van eenentwintig intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, in de vijf Vlaamse kunststeden (Antwerpen, Gent, Brugge, Leuven en Mechelen) en in Brussel. Ze zijn lokaal ingebed, maar werken in een Vlaams beleidskader. Dankzij het [Cultureelerfgoeddecreet](#) krijgen ze werkingssubsidies van de Vlaamse overheid.

Vijf teams met erfgoedcelwerking in de kanaalzones / Leie van ScheldeLand IndustrieCultuur:

- o Meetjesland: Zelzate, Wachtebeke, Evergem, e.a.
- o STAM Gent: Gent
- o Leie-Schelde: Deinze, e.a.
- o Zuidwest: Kortrijk, Zwevegem, Wervik, e.a.
- o TERF: Izegem, Roeselare, e.a.

Raakvlak ScheldeLand IndustrieCultuur

Erfgoedcellen brengen – onder andere - cultureel erfgoed in beeld. Een erfgoedcel laat een breed en divers publiek proeven van lokaal cultureel erfgoed. Hiervoor kan zij een waaier aan activiteiten organiseren, zoals een tentoonstelling of publicatie. Maar het kan evengoed gaan om een app, een herinneringskoffer of een participatief scholenproject.

4 | Zeeuwse Ankers

<https://www.zeeuwseankers.nl/>

Zeeuwse Ankers is een samenwerkingsverband en tevens een website waarop verhalen over landschap, monumenten, voorwerpen en mensen te vinden zijn. In 2019 zijn de Zeeuwse erfgoedlijnen ontwikkeld die een nieuw ontwikkelkader bieden voor de website Zeeuwse Ankers en tevens als 'kapstok' dienen voor organisaties om hun 'jas', hun project, aan op te hangen en zo verbinding te zoeken met anderen.

Negen iconische verhaallijnen door het verleden van Zeeland, dat zijn de [Zeeuwse erfgoedlijnen](#). Ze weerspiegelen de veelzijdigheid van de provincie: zijn gevarieerde landschap en rijke historie. De ligging aan zee en in de Scheldedelta heeft de loop van de geschiedenis van Zeeland voor een belangrijk deel bepaald. We danken er het polderlandschap aan met zijn lange kustlijn, en een verleden waarin de provincie verdrongen, herrezen en betwist gebied was, handels- en agrarisch geweest tegelijkertijd, gelovend in vooruitgang en vernieuwing, in ondernemen en ontdekken, maar ook in behouden en beschermen.

De tekst van de hierna volgende Erfgoedlijn NIEUW ZEELAND dekt uitstekend de inhoudelijke lading van ScheldeLand IndustrieCultuur.

[Erfgoedlijn NIEUW ZEELAND](#): moderne bedrijvigheid in een veranderend landschap

Zeeuwen zijn innovatief. Altijd op zoek naar nieuwe bronnen om welvaart en welzijn te verzekeren. Kanalen, spoorwegen en industrie gaven delen van de provincie een heel nieuw uiterlijk. De inrichting van het landschap ging erdoor op de schop. Zakelijkheid en welvaartspolitiek beheersten Zeeland in de tweede helft van de twintigste eeuw.

Kanalen en spoorlijnen

Maar eigenlijk was vooruitgang al veel langer het toverwoord. In de negentiende eeuw investeerde de overheid fors in de aanleg van kanalen en spoorlijnen om de welvaart in de provincie te bevorderen. In die periode kwamen grote werken tot stand: het Kanaal van Gent naar Terneuzen, het Kanaal door Zuid-Beveland, het Kanaal door Walcheren en de spoorlijn die Midden-Zeeland met Noord-Brabant verbond. Daar werden nog aansluitende tramlijnen aan toegevoegd. Van die trams zijn nog steeds sporen te vinden. Het opvallend hoge oude tramstation aan de Burghseweg in Burgh-Haamstede is nu een woonhuis. Ook

zijn er veel dorpen waar al tientallen jaren geen tram meer rijdt, maar waar je nog wel een Tramstraat vindt (Domburg en Koudekerke, bijvoorbeeld). Wil je een ouderwetse treinrit maken? Dat kan met de Stoomtrein Goes-Borsele. Hun stoomtreinen nemen je mee door het Zuid-Bevelandse landschap.

Fabrieken

Industrie veranderde het Zeeuwse panorama ingrijpend. In Vlissingen werd scheepswerf De Schelde opgericht. Een groot deel van de binnenstad veranderde daardoor in bedrijventerrein – nog steeds houdt het oude centrum van Vlissingen zichtbaar abrupt op. Op het terrein waar vroeger De Schelde zat, zijn gebouwen als de Timmerfabriek, Machinefabriek, Zware Plaatwerkerij en een torenkraan nog aanwezig; in de oude verbandkamer is museum De Scheldewerf ingericht.

Zeeuws-Vlaanderen werd dankzij de verbindingen tussen België en de Schelde een interessante vestigingsplaats voor Franse en Belgische fabrieken. Langs het Kanaal Gent-Terneuzen vestigden zich voedingsindustrie en uiteindelijk ook zware industrie: een fosfaatfabriek (Sas van Gent) en een cokesfabriek en kunstmestfabriek (Sluiskil). Beide dorpen ontwikkelden zich tot echte industriedorpen. In het Industrieel Museum Zeeland (in een prachtig bewaard gebleven voormalige suikerloods in Sas van Gent) wordt het verhaal van de industriële ontwikkeling in Zeeland verteld. Je kunt hier ook de stoomgenerator van de oude cokesfabriek in werking zien.

Landbouwindustrie en -nijverheid

Op het platteland vestigde zich vanaf het eind van de negentiende eeuw aan de landbouw gerelateerde industrie, zoals zuivel- en suikerfabrieken en vlasnijverheid. Ook de verhandeling van landbouwproducten betekende bedrijvigheid: er kwamen bijvoorbeeld fruitveilingen en coöperatieve aankoopverenigingen met pakhuizen en silo's. Ook kwamen er nutsvoorzieningen. Watertorens zijn opvallende getuigen uit die tijd. Bij Axel kun je in het toeristisch seizoen een van de hoogste watertorens van Nederland beklimmen. Via een loopbrug heb je zicht op het waterreservoir van maar liefst 300 m³.

Nieuwe inrichting

De Tweede Wereldoorlog en de watersnoodramp van 1953 richtten grote schade aan. Voor het herstel werd Zeeland uitermate grondig aangepakt. De provincie kreeg een compleet nieuwe impuls! Bijna twee derde van de Zeeuwse landbouwgrond ging door her- en ruilverkavelingen op de schop. De kavels landbouwgrond en de boerenbedrijven werden vergroot. Veel karakteristieke Zeeuwse kenmerken verdwenen daardoor, al behield bijvoorbeeld de Zak van Zuid-Beveland wel zijn kleinschalige karakter. Ook spraakmakende waterstaatkundige werken werden in deze tijd uitgevoerd. Na de voltooiing van het technische huzarenstukje van de Oosterscheldekering waren de Deltawerken in Zeeland gereed. Door de dammen werden vissershavens afgesloten. Daarover lees je meer op Strijd tegen het water.

Zeehavens en industriegebieden

In dezelfde periode beleefde Zeeland een grootschalige industrialisatie. Dankzij overheidssteun ontwikkelden Terneuzen en Vlissingen zich tot grote zeehavens en industriegebieden. Dat zorgde voor een belangrijke toename van de zeescheepvaart. Reusachtige zeeschepen wringen zich tegenwoordig door de vaargeul in de Westerschelde. Een bezienswaardigheid van de eerste orde. Bij de zeesluizen aan de rand van Terneuzen (het Portaal van Vlaanderen) heb je perfect zicht op de gigantische schepen. Ook kun je van hieruit rondvaarten maken op het Kanaal van Gent naar Terneuzen. In de haven van Vlissingen organiseert North Sea Port ook rondvaarten.

In de zeehavens concentreerden zich de scheepsbouw, metaalindustrie en chemische industrie. De kerncentrale Borssele werd gebouwd om deze bedrijven van grote hoeveelheden goedkope energie te voorzien. Later werd daar ook een opslag voor radioactief afval aangelegd. Voor het eerst ging de industrie een substantiële bijdrage leveren aan de Zeeuwse economie en de provincie wist zich daarmee wereldwijd te profileren.

In de jaren tachtig kenterde het economisch tij. Hele sectoren kwamen in de problemen. Overheid, onderwijs en bedrijfsleven sloegen de handen ineen voor nieuwe initiatieven die de regionale economie moesten doen groeien. Duurzaamheid werd een speerpunt; bio-base het toverwoord. Innovatieve sectoren werden gekoppeld aan traditionele bedrijfssectoren: agrifood en aquafood. Daarover lees je meer op Zilt en zoet.

Dammen, bruggen en een tunnel

De dammen die in het kader van de Deltawerken werden aangelegd, verbonden de eilanden over de weg met elkaar. De Krabbenkreekdam verbond Tholen met Sint-Philipsland. Met de Zeelandbrug werden in 1965 Schouwen-Duiveland en Noord-Beveland aan elkaar gekoppeld. Al die verbindingen gingen ten koste van de veerdiensten, maar maakten het eenvoudiger voor Zeeuwen om eens op een ander eiland te gaan kijken, bijvoorbeeld tijdens het rondje rijden op zondagmiddag. Het slotakkoord was de opening in 2003

van de Westerscheldetunnel tussen Zuid-Beveland en Zeeuws-Vlaanderen, de langste verkeerstunnel van Nederland. Innovatie en daadkracht zorgden ervoor dat alle delen van Zeeland eindelijk écht met elkaar verbonden waren.

Het betoog van de Erfgoedlijn NIEUW ZEELAND mondt uit in een aantal specifieke, heldere en boeiende verhalen over aspecten van industriecultuur, zoals:

- o Modern landschap, nieuwe natuur
- o Zeehavens
- o Industrie in de Kanaalzone
- o Kanaal door Walcheren
- o Duurzaam en creatief vanuit traditie
- o Watertorens
- o Spoorwegen
- o Zeeuwse vliegvelden

Voorts biedt de website van Zeeuwse Ankers videofilms, onder andere met als motto 'Het DNA van Zeeland', over industriecultuur:

- o De Scheldestaking
- o De Willem Ruys
- o Stedenbouwkundige ambities Kanaalzone
- o Fabriekssluitingen Kanaalzone
- o Opkomst van Dow Benelux
- o Kerncentrale Borssele
- o Aanleg Kanaal door Walcheren

Ankerplaatsen

<https://www.zeeuwseankers.nl/ankerplaatsen> :

Er zijn plekken waarbij niet één verhaal te vertellen is, maar de geschiedenis als het ware in tijdlagen ligt opgestapeld. Deze plekken noemen we ankerplaatsen, plekken van meervoudige betekenis in de geschiedenis van Zeeland. Op die ankerplaats worden verhalen verteld, waarin verschillende thema's uit Zeeuwse Ankers bijeenkomen (zie hiervoor de pagina thema's op deze website). Daarnaast kan er informatie worden opgedaan, niet alleen over die plek zelf, maar ook over de omgeving. Een ankerplaats biedt gelegenheid voor reflectie en historische beleving.

De ankerplaats wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van een klapbank. Dergelijke banken stonden vroeger op centrale plaatsen in Zeeuwse dorpen en steden en daar werd 'geklapt' (gekletst). Zo vertelden de mensen elkaar verhalen over zichzelf, over gebeurtenissen in het dorp of over het nieuws van de dag. Bij deze nieuwe klapbanken worden ook verhalen verteld, die klinken vanuit luidsprekers in de rugleuning en te activeren zijn met een startknop. Iedere klapbank bevat een dichtregel van Jan J.B. Kuipers. Ankerplaatsen zijn vrij te bezoeken. Er zijn 10 ankerplaatsen in Zeeland tot stand gebracht.

Zeeuwse Ankers kent inmiddels tien zogenoemde Ankerplaatsen, bestaande uit een zitgelegenheid met banken in de openbare ruimte, voorzien van erfgoedgerelateerde informatiepanelen en geluidsfragmenten, onder andere in:

- o Sas van Gent - [De vijfde ankerplaats staat bij restaurant [Dockside](#), naast het [Industrieel Museum Zeeland](#), in Sas van Gent. De verhalen gaan over de aanleg van de eerste sluis (1563), de inname van de vesting Sas van Gent door Frederik Hendrik (1644) en de opkomst van de industrie (1900).]

Raakvlak ScheldeLand IndustrieCultuur

Goede teksten Erfgoedlijn NIEUW ZEELAND over industriecultuur in Zeeland.

Heldere teksten met verhalen over specifieke aspecten van industriecultuur in Zeeland.

Een collectie videofilms gerelateerd aan industriecultuur in Zeeland.

Een Ankerplaats als zitgelegenheid en erfgoed informatiepunt in de fysieke ruimte, te Sas van Gent, in relatie met historische infrastructuur en industriecultuur van de Kanaalzone.

5 | Centrum voor Kunst-Industrie

<https://www.eenfabriek.eu>

De verbinding tussen industrie, techniek en kunsten is een essentieel onderdeel van de industriecultuur. Al tijdens de eerste industriële revolutie was bijvoorbeeld beeldende kunst uitdrukking van de

fascinatie voor de nieuwe dynamiek en de daarmee verbonden toekomst. Tegelijkertijd ook voor de sociale reflectie op het nieuwe leven en de zich wijzigende levensomstandigheden.

Het Centrum voor Kunst-Industrie richt zich met EENFABRIEK op de hedendaagse kunst- en culturele productie in relatie tot industrie en samenleving:

'EEN FABRIEK is een nieuw platform voor kunst en culturele activiteiten dat zich bezighoudt met de prominente rol die industrialisatie speelt in de regio Zeeuws-Vlaanderen. De pilotfase van het project bestaat uit drie evenementen die zullen plaatsvinden in 2023-24. Hierin zullen door middel van werkopdrachten, presentaties en exposities nieuwe uitwisselingsvormen worden ontwikkeld waarin kunstenaars, denkers en industriemedewerkers samenwerken in de context van het rijke lokale en regionale industriële verleden en heden van het Zeeuws-Vlaamse en Oost-Vlaamse havengebied. Hoewel er in de Nederlandse cultuursector veel aandacht is voor kunst in relatie tot technologische innovatie zijn er vooralsnog nauwelijks instellingen en projecten waar gericht kritische artistieke activiteit wordt gestimuleerd in samenhang met industriële productieprocessen en industriecultuur. Dit is opmerkelijk en problematisch als we bedenken dat - ondanks de prominentie van discussies over de 'kenniseconomie' en 'postindustriële samenleving' - industriële productie nog steeds een vooraanstaande rol speelt in aanzienlijke delen van de Nederlandse samenleving.

Met als doel deze lacune te vullen, biedt EEN FABRIEK een programma waarin kunstenaars in de directe nabijheid van actieve industrie nieuw werk, reflecties en presentaties zullen ontwikkelen in samenwerking met experts uit lokale industrie en industrieel erfgoed. Nadruk zal hierbij liggen op artistieke praktijken die zich direct bezighouden met de maatschappelijke, esthetische en ecologische aspecten van industriële productie door middel van fysiek werk op basis van industriële machines en processen.'

Raakvlak ScheldeLand IndustrieCultuur

ScheldeLand IndustrieCultuur is gericht op het stimuleren van bezoekend publiek, in het bijzonder aan Ankerpunten van industriecultuur. Goed denkbaar is daarbij een combinatie met activiteiten van het Centrum voor Kunst-Industrie, bijvoorbeeld op locatie van de ScheldeLand Ankerpunten.